

Staršie haly môžu skrývať vážne riziká. Statici upozorňujú na poškodenia, ktoré nemusia byť viditeľné

Bratislava, október 2026 – Mnohé výrobné haly, sklady či telocvične postavené v druhej polovici minulého storočia slúžia už viac ako päťdesiat rokov. Ich nosné konštrukcie pritom môžu skrývať poškodenia, ktoré nie sú na prvý pohľad viditeľné. Osobitnú pozornosť si vyžadujú staršie predpäté priehradové a hlavne skladané strešné väzníky, pri ktorých môže korózia výstuže viesť až k náhlemu zlyhaniu. Odborníci Slovenskej komory stavebných inžinierov (SKSI) upozorňujú, že pravidelná kontrola a včasná diagnostika sú kľúčové pre bezpečnú prevádzku týchto objektov.

Konštrukcia môže zlyhať aj bez výrazného varovania

Predpäté-priehradové väzníky sa v bývalom Československu vo veľkom využívali najmä pri výstavbe priemyselných a poľnohospodárskych objektov. Mnohé z nich sú dodnes v dobrom technickom stave. Problém však môže predstavovať korózia predpínacej výstuže, ktorá zostáva ukrytá vo vnútri konštrukcie.

„Najväčším kameňom úrazu bola injektáž, ktorá sa po desaťročiach ukazuje ako rozhodujúci faktor životnosti konštrukcie,“ vysvetľuje doc. Ing. Július Šoltész, PhD., zo Stavebnej fakulty STU v Bratislave. Ak ochranná zmes dostatočne nevyplnila predpínacie kanáliky, oceľové drôty a laná mohli zostať vystavené korózii.

Na rozdiel od bežných železobetónových konštrukcií, pri ktorých sa poškodenie často prejaví trhlinami či nadmernými priehybmi, môže byť porucha predpätých prvkov oveľa nebezpečnejšia.

„Pri predpätých prvkoch však môže dôjsť ku krehkému lomu. Korózia postupne oslabuje jednotlivé drôty a laná, až nastane situácia, keď zvyšná výstuž nedokáže preniesť zaťaženie. Následné zlyhanie môže byť náhle a bez výrazných predchádzajúcich príznakov,“ upozorňuje doc. Ing. Štefan Gramblička, PhD., predseda odbornej sekcie statiky stavieb SKSI.

Rizikom sú aj neodborné zásahy a dodatočné zaťaženie

Technický stav starších hál môže zhoršovať nielen prirodzené starnutie materiálov, ale aj nedostatočná údržba či zásahy, s ktorými pôvodný projekt nepočítal.

Odborníci upozorňujú napríklad na opakované pridávanie nových vrstiev strešnej krytiny, montáž fotovoltických panelov bez statického posúdenia alebo dodatočné zavesovanie technologických zariadení na nosné konštrukcie. Každý takýto zásah môže zvýšiť zaťaženie a ovplyvniť bezpečnosť stavby.

Situáciu komplikuje aj chýbajúca projektová dokumentácia. Pri mnohých starších objektoch sa nezachovali pôvodné statické výpočty ani podrobnosti o použitých konštrukčných riešeniach. Posúdenie ich skutočného technického stavu si preto vyžaduje podrobný odborný prieskum a diagnostiku.

Včasná diagnostika môže predísť vážnym následkom

Podľa odborníkov SKSI vek stavby automaticky neznamená, že je nebezpečná. Rozhodujúci je jej skutočný technický stav, spôsob využívania a úroveň údržby.

Vlastníci starších hál by preto nemali čakať na viditeľné prejavy poškodenia. Základom je odborná prehliadka, posúdenie nosných konštrukcií a v prípade potreby podrobnejšia diagnostika.

Ak sa poškodenie potvrdí, riešením nemusí byť automaticky demolácia či kompletná výmena konštrukcie. V mnohých prípadoch je možné existujúce väzníky sanovať alebo zosilniť, čo môže byť ekonomicky výhodnejšie než rozsiahla rekonštrukcia.

Bezpečnosť starších hál preto nezávisí len od kvality ich pôvodného návrhu, ale aj od toho, ako sa o ne vlastníci starajú dnes. Včasné odborné posúdenie môže predísť vážnym poruchám a umožniť bezpečné využívanie týchto stavieb aj v ďalších desaťročiach.

Viac v podcaste Z KOMORY

Prečo môžu staršie predpäté konštrukcie zlyhať bez varovania? Ako odhaliť skryté poškodenia a kedy je potrebná sanácia? O rizikách, diagnostike a možnostiach predĺženia životnosti starších hál hovoria **doc. Ing. Štefan Gramblička, PhD. a doc. Ing. Július Šoltész, PhD.**, v podcaste **Z KOMORY**, ktorý pripravuje Slovenská komora stavebných inžinierov.

Vypočujte si podcast Z KOMORY: [Spotify](#) a [YouTube](#)